

vilde han sige Nei; men det er aldeles sikkert, at den ærede Minister i et Møde, jeg som Udvalgets Formand havde den Ære at have med ham, netop brugte den Utiring, som af ham idag er anført. Den forekommer mig imidlertid paa ingen Maade at tilkjendegive, at han derfor ikke, naar der levedes Tid til moden Overveielse, skulde kunne tilraade Hs. Majestæt at tage Fleertallets Forslag, dersom det skulde faae Folkethingets og Landstingets Bisald. Jeg kan heller ikke see nogen Grund til, at Landstinget, dersom det fandt dette Forslag i og for sig tilraadeligt og fornuftigt, ikke skulde gaae ind paa det. Den ærede sidste Taler talte i „Frihedens Navn“, men jeg veed dog ikke om man just efter Sprogbrug paa den Maade kan bruge det Udtryk: „i Frihedens Navn;“ det forekommer mig, at man snarere maatte sige: „i Righedens Navn“ (Ni m e s t a d: Maa jeg bede om Ordet!); forøvrigt maa den ærede Rigsdagsmand gjerne for mig tale i Frihedens Navn, thi det er mig ligegyldigt. Imidlertid maa jeg dog bemærke, at hele dette Spørgsmaal om den communale Valglov aldeles ikke har ligget for under hele denne Sags Forhandling; det har ligesaa lidt været omhandlet i Regjeringens Forslag, som under Landstingets Forhandlinger, og det er egentlig først blevet bragt frem ved Fleertallets Forslag under 2den Behandling. Jeg skal nu vistnok paa ingen Maade benægte, at ogsaa jeg kunde ønske Forandringer i den communale Valglov, og at de ikke skete efter de samme Principer, hvorefter vi have vedtaget Valgloven for Valgene til Sogneforstanderskaberne, men derimod i Overensstemmelse med de i Grundloven nedlagte Principer, ifølge hvilke man søger den egentlige Garantie for Valgene af endeel af Forsamlingens Medlemmer i Valgbarhedsbetingelserne, idet man forøvrigt giver en udstrakt Valgerfrihed; men, som sagt, dette Spørgsmaal har ikke ligget for, og det forekommer mig, at man egentlig ikke kan sige, at vi drives og trænges til at tage dette Spørgsmaal under Overveielse. Den ærede Taler har her i Birkeligheden ikke kunnet fremtræde paa de mange Udelukkedes Vegne og frembære deres Ansøgninger og Ansøuelser, og det forekommer mig derfor,

at det ikke var saa ganske naturligt, naar han her i saa stærke Toner talte om, at han ikke kunde gaae ind paa Communalloven, naar Valgloven ikke blev udvidet. Han udtalte jo, at det var en ligegyldig Ting, hvad enten man stemte for Fleertallets eller Mindretallets Forslag. Det forekommer mig, at naar han vilde tale i deres Navn, der ere udelukkede fra Valgretten, maatte de have ydet ham nogen Understøttelse; det vilde have forekommet mig meget rimeligt. Forsamlingen afholdes jo her midt i Byen, og vi maatte dog have mærket noget til denne Bevægelse iblandt dem, der endnu ikke have Valgret; vi maatte dog have erfaret noget om deres Sammenkomster, Møder og Forhandlinger, og vi maatte ogsaa have seet Petitioner, Begjæringer og Andragender, som Resultat af disse Forhandlinger, indgivne til Folkethinget og Landstinget. Jeg troer nu ikke, at noget Saadant har fundet Sted, idetmindste har jeg for mit Vedkommende ikke lagt Mærke til, at der er blevet afholdt saadanne Møder, og heller ikke har jeg seet, at der her til Thinget er indkommet nogen Petition eller Begjæring. Det forekommer mig derfor, at da dette Spørgsmaal om Valgrettens Udvidelse ikke tidligere har ligget for under hele denne Forhandling, og der heller ikke fra deres Side, der ikke nu ere i Besiddelse af Valgretten, er gjort noget Skridt eller sat Noget i Bevægelse i saa Henseende, og da endelig den høitærede Indenrigsminister har erklæret, at det var en udtryffeligg Betingelse, hvad enten man vil gaae ind paa Mindretallets eller Fleertallets Forslag, at denne § 20 udgaaer, saa forekommer det mig, at man ganske trostlig kan udelade § 20 af Loven. Saaledes, som vor frie Forfatning er, er det en af de første Betingelser for, at noget Fremskridt kan gøres, at de, hvem dette Fremskridt interesserer, selv maae røre og bevæge sig, og at de ikke kunne vente at faae et saadant, uden engang at have den Uleilighed at oplade deres Mund; der skal længere Tid til at prøve og overveie et eller andet Fremskridt, naar de, i hvis Interesse et saadant er, ikke ville uleiliggigg sig med at udtale deres Ansøgninger. Dermed vil jeg imidlertid ikke have sagt, at vi ikke derfor skulde kunne udvide Valgretten; men jeg